

آزمون ۵ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجهش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجهش دوازدهم - مرحله سوم (۱۴۰۱/۰۹/۴)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجهش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجهش @sanjesheducationgroup

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = \sqrt{x^2 + 5} \Rightarrow \begin{cases} f(\sqrt{11}) = \sqrt{\sqrt{11}^2 + 5} = \sqrt{11 + 5} = 4 \\ f(2) = \sqrt{4 + 5} = 3 \end{cases} \Rightarrow f(\sqrt{11}) - f(2) = 4 - 3 = 1$$

۲. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 1} \Rightarrow \begin{cases} f(0) = \frac{0+1}{0-1} = -1 \\ f(x+1) = \frac{(x+1)^2 + 1}{(x+1)^2 - 1} = \frac{x^2 + 2x + 2}{x^2 + 2x} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x+1) + f(0) = \frac{x^2 + 2x + 2}{x^2 + 2x} - 1 = \frac{x^2 + 2x + 2 - x^2 - 2x}{x^2 + 2x} = \frac{2}{x^2 + 2x}$$

۳. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{cases} y = -1 \Rightarrow x^2 - 1 = -1 \Rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow x = 0 \\ y = 0 \Rightarrow x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \end{cases}$$

$$D_f = \{-1, 0, 1\}$$

بنابراین:

۴. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = \frac{x}{x-3} \Rightarrow \begin{cases} \frac{x}{x-3} = 2 \Rightarrow 2x - 6 = x \Rightarrow x = 6 \\ \frac{x}{x-3} = 4 \Rightarrow 4x - 12 = x \Rightarrow x = 4 \end{cases}$$

$$D_f = \{6, 4\}$$

بنابراین برای دامنه f داریم:

۵. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{cases} \sqrt{x^2 - 1} = 0 \Rightarrow x^2 - 1 = 0 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \\ \sqrt{x^2 - 1} = \sqrt{3} \Rightarrow x^2 - 1 = 3 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2 \end{cases}$$

بنابراین f حداکثر ۴ عضو دارد.

۶. گزینه ۲ درست است.

نکته: ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ است، لذا:

$$f(x) = \underbrace{(a-1)}_0 x^2 + \underbrace{(b+1)}_0 x - 2$$

در نتیجه:

$$\begin{cases} a - 1 = 0 \rightarrow a = 1 \\ b + 1 = 0 \rightarrow b = -1 \end{cases}$$

پس حاصل $2a - 2b = 2 \times 1 - 2(-1) = 4$ است.

۷. گزینه ۱ درست است.

از آنجایی که صفر در دامنه هر دو ضابطه قرار دارد، باید دو ضابطه در نقطه صفر مقدار یکسانی داشته باشند:

$$\begin{cases} f(x) = 2x + a \Rightarrow f(0) = a \\ f(x) = 2 \Rightarrow f(0) = 2 \end{cases} \Rightarrow a = 2$$

۸. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{cases} f(-2) = (-2)^2 + 1 = 5 \\ f(5) = \sqrt{5-1} + 5 = 9 \end{cases} \Rightarrow f(-2) + f(5) = 5 + 9 = 14$$

۹. گزینه ۴ درست است.

f تابع همانی است، پس در هر زوج مرتب مؤلفه اول و دوم برابرند:

$$\begin{cases} P + 3 = -1 \rightarrow P = -4 \\ m - P = 1 \xrightarrow{P=-4} m + 4 = 1 \rightarrow m = -3 \\ m + n = 2 \xrightarrow{m=-3} -3 + n = 2 \Rightarrow n = 5 \end{cases}$$

لذا داریم:

$$m + n + P = -3 + 5 - 4 = -2$$

۱۰. گزینه ۳ درست است.

نیمساز ناحیه اول و سوم همان تابع همانی است $y = x$ ، لذا داریم:

$$\begin{cases} n^2 - 1 = 3 \Rightarrow n^2 = 4 \Rightarrow n = \pm 2 \\ n^2 + n = 6 \Rightarrow n^2 + n - 6 = 0 \Rightarrow (n-2)(n+3) = 0 \Rightarrow n = 2, -3 \end{cases} \xrightarrow{\text{مشترک}} n = 2$$

$$1 = m - n \xrightarrow{n=2} 1 = m - 2 \Rightarrow m = 3$$

۱۱. گزینه ۲ درست است.

چون رنگ سیب مهم نیست، داریم:

$$\begin{aligned} \text{تعداد سیبهای سالم: } 9 - 3 + 6 - 4 = 8 \\ \text{تعداد کل سیبها: } 9 + 6 = 15 \end{aligned} \Rightarrow P(A) = \frac{8}{15}$$

۱۲. گزینه ۱ درست است.

فضای نمونه این آزمایش $n(s) = 6^2 = 36$ عضو دارد.

ابتدا احتمال اینکه مجموع اعداد ظاهر شده مضرب ۵ باشد را محاسبه می‌کنیم.

$$A = \{(1, 4), (2, 3), (3, 2), (4, 1), (4, 6), (5, 5), (6, 4)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(s)} = \frac{7}{36} \Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{7}{36} = \frac{29}{36}$$

۱۳. گزینه ۴ درست است.

$$n(s) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{3! \times 6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6 \times 6!} = 3 \times 4 \times 7 = 84$$

$$\begin{aligned} n(A) &= \binom{5}{2} \times \binom{4}{1} + \binom{5}{1} \times \binom{4}{2} \\ &= \frac{5!}{2! \times 3!} \times 4 + 5 \times \frac{4!}{2! \times 2!} \\ &= \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} \times 4 + 5 \times \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 2!} \\ &= 10 \times 4 + 5 \times 6 = 70 \end{aligned}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(s)} = \frac{70}{84}$$

پس:

۱۴. گزینه ۲ درست است.

فضای نمونه آزمایش $n(s) = 10!$ است.

بسته خودکارهای قرمز درون خود $4!$ جایگشت دارند و این بسته و شش خودکار دیگر $7!$ جایگشت دارند. بنابراین:

$$n(A) = 4! \times 7!$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(s)} = \frac{7! \times 4!}{10!} = \frac{7! \times 4 \times 3 \times 2}{10 \times 9 \times 8 \times 7!} = \frac{1}{30}$$

پس:

۱۵. گزینه ۳ درست است.

با استفاده از اصل متمم داریم (در پیشامد A' فرض می‌کنیم هیچ مهره آبی انتخاب نشده باشد)

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(s)} = \frac{\binom{6}{2}}{\binom{11}{2}} = \frac{6 \times 5}{11 \times 10} = \frac{3}{11}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{11} = \frac{8}{11}$$

اقتصاد

۱۶. گزینه ۴ درست است.

الف) مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه عکس دارد، به طوری که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد و بالعکس. به این رابطه، «قانون تقاضا» می‌گویند. دلیل این رابطه عکس نیز این است که با افزایش قیمت کالا، مصرف‌کننده از کالاهای جانشین آن استفاده می‌کند، در نتیجه تقاضا برای کالای مورد نظر کاهش می‌یابد. بنابراین همه گزینه‌ها به جزء گزینه (۲) درست هستند. برای انتخاب گزینه اصلی به سراغ پاسخ سؤال (ب) می‌رویم. (صفحه ۵۰ کتاب درسی)

ب) با توجه به مفهوم هزینه‌های در رفته، گزینه‌های (۲) و (۴) غلط هستند. گزینه (۲) غلط است زیرا فراموشی هزینه‌های در رفته، اصل چهارم در اصول تصمیم‌گیری و انتخاب برای راه‌اندازی کسب‌وکارها است. (صفحه ۲۹ کتاب درسی)

گزینه (۴) نیز غلط است؛ زیرا هزینه در رفته را می‌توان پولی تصور کرد که به یک چاه عمیق افتاده است و دیگر قابل دسترسی نیست. (صفحه ۲۹ کتاب درسی)

(فصل اول، درس سوم - اصل چهارم: هزینه‌های در رفته را فراموش کنید - فصل دوم، درس پنجم - خریداران یا تقاضاکنندگان و فرآیند تصمیم‌گیری آن‌ها)

۱۷. گزینه ۱ درست است.

الف) برای پیدا کردن بهترین انتخاب این شخص، باید ابتدا میزان سود سالانه در هر سرمایه‌گذاری مشخص و سپس با هم

مقایسه شود تا سرمایه‌گذاری با بیشترین سود، انتخاب گردد. بنابراین خواهیم داشت؛

تومان $144,000,000 = 12 \times 12\% \times 100,000,000$: سود سالانه سرمایه‌گذاری در بانک

با توجه به میزان سود سالانه هر یک از فعالیت‌ها، بهترین سرمایه‌گذاری از نظر سود، بورس اوراق بهادار با سود سالانه ۲۰۰ میلیون تومان است. (صفحه ۲۵ کتاب درسی)

ب) بهترین انتخاب بعدی شخص با توجه به سود سرمایه‌گذاری‌ها، خرید اوراق مشارکت با سود سالانه ۱۵۰ میلیون تومان است. بنابراین هزینه فرصت انتخاب این شخص (یا ارزش بهترین گزینه بعدی که از دست می‌دهد)، ۱۵۰ میلیون تومان است. (صفحه ۲۵ کتاب درسی) (فصل اول، درس سوم - اصل اول: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

الف) فهمیدن اینکه هزینه‌ها را چگونه ارزیابی کنیم، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است. برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد، باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کنیم. (صفحه ۲۹ کتاب درسی)

ج) قیمت و ارزش کالا و خدمات، هماهنگی و تعادل را در بازار ایجاد می‌کند. (صفحه ۵۳ کتاب درسی)

(فصل اول، درس سوم - اصل پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود مقایسه کنید - فصل دوم، درس پنجم - تعادل در بازار)

۱۹. گزینه ۲ درست است.

الف) در نقطه (C) به اندازه ۲۵۰ واحد از کالای (ب) و صفر واحد از کالای (الف) تولید می‌شود. بنابراین گزینه‌های (۱) و (۳) حذف می‌شوند. (صفحه ۳۷ کتاب درسی)

ب) حرکت از نقطه A به B باعث کاهش ۱۰۰ واحدی از تولید کالای (الف) و تولید ۱۵۰ واحدی از کالای (ب) می‌شود. (صفحه ۳۷ کتاب درسی) (فصل اول، درس چهارم - الگوی مرز امکانات تولید)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

الف) مربوط به اشتباه «چسبیدن به وضعیت فعلی» است.

ب) مربوط به اشتباه «بی‌صبوری زیاد» است.

ج) مربوط به اشتباه «اعتماد به نفس بیش از حد یا خود رأی بودن» است.

د) مربوط به اشتباه «بی‌صبوری زیاد» است. (صفحه ۳۲ کتاب درسی)

(فصل اول، درس سوم - چرا برخی مردم تصمیمات غیرمنطقی می‌گیرند.)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

الف) با توجه به جریان چرخشی ساده و تعاملات بین بازیگران کلیدی اقتصاد، A و B و C به ترتیب معادل پرداخت‌های عوامل تولید، درآمد خانوارها و کالا و خدمات تولید شده در بازار است. (صفحه ۴۸ کتاب درسی)

ب) در بازار عوامل تولید، خانوارها صاحبان عوامل تولید یا منابع هستند و آن‌ها را عرضه می‌کنند و از طرفی بنگاه‌ها و تولیدکنندگان، تقاضاکنندگان یا خریداران منابع و عوامل تولید از خانوارها هستند. (صفحه ۴۸ کتاب درسی)

(فصل دوم، درس پنجم - جریان چرخشی ساده)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

الف) با فرض ثابت بودن منابع و امکانات تولید، نقاط خارج از مرز امکانات تولید، نقاطی هستند که کشور یا شرکت می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشند و غیرقابل دسترسی هستند. چنانچه منابع تولید یا بهره‌وری و فناوری تولید تغییر کند و ارتقاء یابد،

منحنی مرز امکانات تولید نیز جابه‌جا می‌شود و نقاط خارج از منحنی، قابل دسترسی می‌شوند. (صفحه ۴۱ کتاب درسی)

ب) ترسیم قید بودجه قبل از تصمیم‌گیری در هر انتخابی، مقدار مشخص پول برای خرج کردن را معین می‌کند. (صفحه ۲۸ کتاب درسی) (فصل اول، درس سوم - اصل سوم: قید بودجه خود را ترسیم کند - درس چهارم - کارایی و ناکارایی)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

الف) برای محاسبه ارزش مبادلات در بازار کافی است که قیمت کالا را در مقدار مبادله شده، ضرب کنیم؛

تومان $3000 = 500 \times 6$: ارزش مبادلات

ب) در سطح قیمت‌های کمتر از قیمت تعادلی، بازار با مازاد تقاضا یا کمبود عرضه، مواجه است. بنابراین، در سطوح قیمتی ۳۰۰ و ۴۰۰ تومان، شاهد مازاد تقاضا (کمبود عرضه) هستیم.

(ج) به دلیل اینکه سطح قیمت ۶۰۰ تومان بالاتر از سطح قیمت تعادلی است، بازار با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا مواجه است. (صفحه ۵۳ کتاب درسی) (فصل دوم، درس پنجم - تعادل در بازار)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

(الف) درست است؛ زیرا تولید در تمام نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید، به دلیل استفاده کامل از کل منابع و امکانات تولید، کارا است. (صفحه ۴۰ و ۴۱ کتاب درسی)

(ب) غلط است، زیرا در وضعیت «مازاد تقاضا» و نه کمبود تقاضا، گروهی از مصرف کنندگان قادر به خرید کالای مورد نیاز خود نیستند. (صفحه ۵۳ کتاب درسی)

(ج) غلط است؛ زیرا ابداعات و اختراعات معمولاً با کاهش هزینه‌ها، اثر مثبتی بر تولید و عرضه دارند. (صفحه ۵۲ کتاب درسی)

(د) درست است؛ زیرا مفهوم هزینه فرصت اجتماع، خاطرنشان می‌کند که حتی کالاهایی که برای افراد «رایگان» هستند، معمولاً برای تولیدشان زمان صرف می‌شود و هزینه فرصتی برای جامعه دارند. (صفحه ۳۸ کتاب درسی)

(فصل اول، درس چهارم - هزینه فرصت اجتماع - کارایی و ناکارایی - فصل دوم، درس پنجم - فروشندگان یا عرضه کنندگان - سایر عوامل - تعادل در بازار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

عوامل مؤثر بر تقاضای مصرف کنندگان عبارت‌اند از: قیمت کالا، درآمد مصرف کننده، سلیقه، انتظارات مصرف کننده و قیمت سایر کالاها. (صفحه ۵۱ کتاب درسی) (فصل دوم، درس پنجم - خریداران یا تقاضا کنندگان و فرآیند تصمیم‌گیری آن‌ها)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

(الف) کشورها همانند مردم با کمیابی منابع روبه‌رو هستند. کمیابی منابع، هر جامعه‌ای را با «مبادله» مواجه می‌سازد. (صفحه ۲۷ کتاب درسی)

(ب) بنزین و خودرو کالاهای مکمل هستند؛ یعنی با هم مصرف می‌شوند و در مصرف، یکدیگر را تکمیل می‌کنند. بنابراین افزایش قیمت کالای مکمل مانند بنزین، تقاضا برای کالای مورد نظر (یعنی خودرو) را کاهش می‌دهد. (صفحه ۵۱ کتاب درسی) (فصل اول، درس سوم - اصل دوم: منابع کمیاب خود را شناسایی کنید - فصل دوم، درس پنجم - بررسی بازار - سایر عوامل - کالاهای مکمل را بشناسید.)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

تمام گزینه‌ها به استثناء گزینه (۲) درست بوده و بر مفهوم بازار منطبق هستند.

مجموعه عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان هر چیزی در هر جایی، بازار گفته می‌شود. این ارتباط بین خریداران و فروشندگان، بازار است و نه مکان و محل حضور آنها. چنانچه این ارتباط می‌تواند به صورت مجازی و اینترنتی هم باشد. (صفحه ۴۹ کتاب درسی)

(فصل دوم، درس پنجم - جریان چرخشی ساده)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

(الف) اگر یک شرکت یا کشور، هر فرصتی را برای استفاده بهتر از منابع تولید به کار گیرد؛ بدون آنکه وضع دیگران بدتر شود، اقتصاد آن کشور یا شرکت کارا است. (صفحه ۴۰ کتاب درسی)

(ب) الگو نمایشی ساده از واقعیتی پیچیده است. (صفحه ۳۶ کتاب درسی)

(ج) نقطه تلاقی منحنی عرضه و تقاضا در نمودار بازار، وضعیت تعادل را در بازار نشان می‌دهد. در این شرایط میزان عرضه و تقاضا باهم برابر هستند و هماهنگی کامل میان رفتار عرضه کننده و تقاضا کننده، وجود دارد. (صفحه ۵۳ کتاب درسی)

(فصل اول، درس چهارم - الگوهای اقتصادی - کارایی و ناکارایی - فصل دوم، درس پنجم - تعادل در بازار)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

با افزایش درآمد فرد، مقدار خرید و تقاضا از کالای پست کاهش می‌یابد و مصرف کننده از کالاهای با کیفیت بالاتر استفاده می‌کند. بنابراین، منحنی تقاضا به سمت چپ و پایین جابه‌جا می‌شود و در همان سطح قیمت، میزان تقاضا برای این کالا، کاهش می‌یابد. (صفحه ۵۱ کتاب درسی) (فصل دوم، درس پنجم - کالای پست و معمولی را بشناسید)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

(الف) با توجه به قانون عرضه، با افزایش قیمت کالا، عرضه و تولید آن نیز افزایش می‌یابد. بنابراین اعداد جایگزین متغیر X باید بزرگ‌تر از ۳۵ و کوچک‌تر از ۴۹ باشند. از طرفی با توجه به قانون تقاضا، با افزایش قیمت کالا، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. بنابراین به جای متغیر Y باید اعداد کمتر از ۳۵ و بیشتر از ۲۰ قرار بگیرند. بنابراین، گزینه‌های (۱) و (۴) حذف می‌شوند. (صفحه ۵۳ کتاب درسی)

(ب) به دلیل اینکه سطح قیمت ۲۰۰ ریال، کمتر از قیمت تعادلی است، شاهد مازاد تقاضا هستیم. برای محاسبه مازاد تقاضا کافی است تفاوت تقاضا و عرضه را در این سطح قیمت به دست آوریم؛

$$۱۳ = ۲۷ - ۴۰: \text{عرضه} - \text{تقاضا} = \text{میزان مازاد تقاضا در سطح قیمت } ۲۰۰ \text{ ریال}$$

(فصل دوم، درس پنجم - تعادل در بازار)

علوم و فنون ادبی

۳۱. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه ۴: توجه به قالب‌های قصیده (نه غزل) و مثنوی در شعر ملک‌الشعراى بهار و ادیب‌الممالک فراهانی (نه عارف قزوینی) بیشتر بود. (براساس صفحه ۴۳ کتاب فنون ادبی ۳) بقیه گزینه‌ها، به ترتیب براساس صفحه ۶۲ (فنون ادبی ۱)، صفحه ۴۲ (فنون ادبی ۳) و صفحه ۶۳ (فنون ادبی ۱) درست است.

۳۲. گزینه ۳ درست است.

براساس صفحه ۴۷ (کتاب فنون ادبی ۳) و صفحه ۶۲ (فنون ادبی ۱)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

کاربرد واژگان کهن «ازیرا، گلخن و خدنگ»، نشانه توجه بعضی از شاعران سنت‌گرای دوره بیداری به زبان گذشته و باستان‌گرایی است. (با توجه به صفحه ۴۳ کتاب فنون ادبی ۳)

۳۴. گزینه ۴ درست است.

ابیات، به ترتیب و براساس صفحات ۴۵، ۴۶، ۴۷ و ۱۷ کتاب فنون ادبی ۳، سروده شاعران گزینه ۴ است.

۳۵. گزینه ۱ درست است.

براساس صفحه ۴۲ و ۴۳ کتاب علوم و فنون ادبی ۳

۳۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی به کاررفته در مصراع‌ها:

(ب) به کار بردن واژه کهنه و مهجور «فتراک»

(د) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم (به دریا در ← در دریا)

(ه) کاربرد واژه متروک و کهنه «خرام» (بن مضارع از مصدر خرامیدن)

۳۷. گزینه ۴ درست است.

با توجه به صفحات ۶۳ و ۶۴ (فنون ادبی ۱) و صفحه ۴۵ (فنون ادبی ۳)

۳۸. گزینه ۲ درست است.

نمودار هجایی گزینه ۴ باید به شکل (UU|U-U|UU|U-U) باشد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی وزن گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلات مفاعیلن (مستفعّلن مفاعلٌ مستفعل) = وزن ناهمسان

(۲) مفعول مفاعّلن فعولن (مستفعل فاعلات مستف) = وزن ناهمسان

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن = وزن همسان

(۴) مفاعّلن فعّلاتن مفاعّلن فعّلن = وزن ناهمسان

۴۰. گزینه ۴ درست است.

اصلاح گزینه‌های دیگر:

(۱) مفاعِلن فَعَلاتِن مفاعِلن فَعَلن

(۲) مفتعلن فاعلات مفتعلن فَع

(۳) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / مستفعل مستفعل مستفعل مستف

۴۱. گزینه ۲ درست است.

بیت سؤال و گزینه ۲، هر دو بر وزن (مفعول مفاعِلن مفاعِلن) سروده شده است.

بررسی وزن گزینه‌های دیگر:

(۱) مفاعِلن مفاعِلن فعولن

(۳) مفعول فاعلات مفاعِلن / مستفعلن مفاعِل مفعول مستفعل

(۴) مستفعل مستفعلن فعولن / مفعول مفاعیل فاعلاتن

۴۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی وزن گزینه‌های دیگر:

(۱) مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن

(۲) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن / مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن

(۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / مستفعل مستفعل مستفعل مستف

۴۳. گزینه ۱ درست است.

وزن عروضی همه گزینه‌ها (مفعول فاعلات مفاعیل فاعِلن / مستفعلن مفاعِل مفعول مستفعلن فَعَل) است؛ به جز گزینه ۱ که بر وزن (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن / مستفعل مستفعل مستفعل مستف) است.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی وزن گزینه‌ها:

(۱) مفعول مفاعِلن فعولن / مستفعل فاعلات مستف

(۲) مفعول فاعلات مفاعِلن / مستفعلن مفاعِل مستفعل

(۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعِلن / مستفعلن مفاعِل مستفعلن فَعَل

(۴) مفتعلن فاعلات مفتعلن فَع

۴۵. گزینه ۳ درست است.

موازنه، تقابل سجع‌های متوازن یا متوازی در دو مصراع یا جمله است که به هماهنگی آن‌ها می‌انجامد. این آرایه، در تمام گزینه‌ها دیده می‌شود؛ غیر از گزینه ۳ (بین کلمات «خدمت سلطان» در مصراع اول و «عزم این میدان» در مصراع دوم، سجعی وجود ندارد).

۴۶. گزینه ۴ درست است.

ترصیع، تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع یا جمله است که به هماهنگی آن‌ها می‌انجامد.

این آرایه، در تمام گزینه‌ها وجود دارد؛ به جز گزینه ۴ (بین کلمات «آسمان» در مصراع اول و «کتاب» در مصراع دوم، هیچ نوع سجعی وجود ندارد).

۴۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های گزینه‌ها:

(۱) تقابل سجع‌های متوازن و متوازی کلمات دو مصراع = موازنه / تکرار کلمه «هزار» / تناسب یا مراعات نظیر بین کلمات «شاه، قصر»

(۲) تلمیح به داستان حضرت آدم و حوا (علیهما السلام) و رانده شدن آن‌ها از بهشت / تناسب یا مراعات نظیر بین کلمات «آدم، حوا» که همسر بودند.

(۳) مصراع دوم، تضمین یکی از اشعار حافظ است که صائب تبریزی در این بیت به کار برده است. / تناسب یا مراعات نظیر بین

کلمات «حافظ، صائب» که نام و تخلص دو شاعر است.

(۴) نهم، دهم = جناس / تکرار کلمه «چرا» / ترصیع ندارد (جان، دل = سجع متوازی ندارند)

۴۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های ابیات:

(الف) تقابل سجع‌های متوازی دارد = ترصیع / جناس و موازنه ندارد (پس گزینه ۲ و ۳ حذف می‌شود).

(ب) اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) و زلیخا = تلمیح / ارتباط معنایی بین کلمات «یوسف و زلیخا» = مراعات نظیر یا تناسب / دشواری، آسانی = تضاد

(ج) مصراع اول = تلمیح به آیه «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ» / قُلْ هُوَ اللَّهُ = تضمین آیه قرآن / کس، بس = جناس

(د) چون (به معنی چگونه)، چون (به معنی زیرا) = جناس و تکرار در دو مصراع / موازنه و ترصیع ندارد (پس گزینه ۳ و ۴ حذف می‌شود).

۴۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

تلمیح = اشاره به داستان حضرت سلیمان (ع) و انگشتری او / انگشتری، سلیمان، نگین = تناسب یا مراعات نظیر / در زیر نگین داشتن = کنایه از سلطه داشتن (تضمین، موازنه و ترصیع ندارد).

۵۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تضمین دو آیه از قرآن (ما أوحی = بخشی از آیه ۱۰ سورة نجم / الذی اسری = بخشی از آیه اول سورة إسرائ)

(۲) تلمیح به داستان حضرت ابراهیم (ع) که به اراده الهی، آتش نمرود او را نسوزاند.

(۳) تلمیح به حدیث یا ضرب‌المثل: «جَوَابُ الْأَحْمَقِ سُكُوتٌ»

۵۱. گزینه ۳ درست است.

وزن عروضی بیت (فاعلاتن مفعولن فاعلاتن مفعولن / فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن) است. پس به دو شیوه (۴ تایی ۳ تایی) و (۳ تایی ۴ تایی) می‌توان آن را تقسیم‌بندی هجایی کرد. / دامن محبت = تشخیص / دامن به خون رنگین کردن = کنایه بیت، سروده فرخی یزدی از شاعران دوره بیداری است، نه بازگشت ادبی.

۵۲. گزینه ۱ درست است.

ردّ گزینه‌های دیگر:

(۱) وزن بیت، (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) است.

(۲) تضمین ندارد.

(۳) نمودار هجایی آن (-U-|-U-|-U-|-U-) است.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها درباره این مفهوم است که عشق را نمی‌توان شرح داد و حالات عاشقی، بیان‌کردنی نیست و هیچ عبارتی نمی‌تواند عمق و معنای عشق و عاشقی را بیان کند؛ به‌جز بیت ۴ که درباره این مفهوم است که درد عشق آنقدر برای عاشقان عزیز و دوست‌داشتنی است که حاضر به درمان آن نیستند.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

مفهوم همه گزینه‌ها این است که سعادت و موفقیت انسان را خداوند متعال رقم می‌زند و با قدرت و تلاش بسیار به‌دست نمی‌آید، ولی مفهوم گزینه ۲ این است که باید قدر خوشبختی و زندگی را دانست و آن را غنیمت شمرد و با تلاش فراوان آن را به‌دست آورد.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت گزینه ۳، نکوهش و مذمت غرور است. دامن‌کشان رفتن، کنایه از مغرورانه و متکبرانه راه رفتن است.

جامعه‌شناسی

۵۶. گزینه ۴ درست است.

هنگام تولد هر فرد، خانواده بخشی از هویت اجتماعی فرد را تعیین می‌کند. فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند، جامعه‌پذیری نام دارد. مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری است. (درس نهم کتاب دهم)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

جهان اجتماعی برای تداوم و بقا اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد. (درس نهم کتاب دهم)

۵۸. گزینه ۲ درست است.

جامعه‌ای که قواعد و روابط آن براساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند (سرمایه‌داران). جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد. در یک جهان دینی و معنوی نیز، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را تأیید می‌کنند، مورد حمایت قرار می‌گیرند (درس دهم کتاب دهم)

۵۹. گزینه ۴ درست است.

موقعیت اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد. تحرک اجتماعی منجر به کسب هویت‌های اجتماعی جدید می‌گردد. تحمل شدن طبقه سوم در جوامع فئودالی، به دلیل فواید و کارکردهایی که داشت بود. (درس دهم کتاب دهم)

۶۰. گزینه ۳ درست است.

الف - تعارض فرهنگی ب - بحران هویت فرهنگی (درس یازدهم کتاب دهم)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

کاستی و خلأ معنوی دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی جهان اجتماعی فرا می‌خواند. مرگ یک جهان اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. (درس یازدهم کتاب دهم)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

الف - خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را غرب‌زدگی می‌گویند. ب - غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب است. ج - بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب، مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند و به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. (درس دوازدهم کتاب دهم)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

انسان هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد که با نگاه توحیدی به خود و جهان بنگرد. قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند. تنها جهان اجتماعی توحیدی است که درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید و او را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند. (درس دوازدهم کتاب دهم)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

۱ - تلاش‌های علمی ۲ - فراهم شدن زمینه رشد دانش علمی نسبت به مسئله ۳ - ایجاد زمینه فعالیت و رشد علم جمعیت‌شناسی (درس اول کتاب دوازدهم)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

مطالعات علمی اجتماعات انسانی به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید. علوم طبیعی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث طبیعی را به انسان می‌دهد. همچنین علوم طبیعی به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته نیستند. علوم اجتماعی به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند. (درس سوم کتاب دوازدهم)

۶۶. گزینه ۴ درست است.

نظام اجتماعی اثرگذاری و اثرپذیری بخش‌های مختلف اجتماعی بر یکدیگر است. چگونگی رابطه میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود و قواعد اجتماعی سامان دادن ارتباطات انسانی و امکان مشارکت در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورد. (درس سوم کتاب دوازدهم)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد؛ درحالی‌که جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها است و بود و نبود آن وابسته به انسان است. (درس سوم کتاب دوازدهم)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم‌تغییر می‌گویند. یعنی می‌توان تغییرات یکی از آن‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد. نکته: دیده شدن تغییرات یک پدیده همراه پدیده‌های دیگر، لزوماً معرف پدیده‌های هم‌تغییر نیست و باید این تغییرات با هم مرتبط باشند. (درس سوم کتاب دوازدهم)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود؛ و جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند. نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌کند و باعث می‌شود که شما بدانید، می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارد. در زندگی ما انسان‌ها نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد. (درس سوم کتاب دوازدهم)

۷۰. گزینه ۳ درست است.

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی بدانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، در این صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم. نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ماست و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم. (درس سوم کتاب دوازدهم)

عربی

۷۱. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) می‌اندیشد (۲) نگاه می‌کنند (۳) مردمان، نگاه می‌کنم (ص ۱۹ عربی دوازدهم)

۷۲. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) تولیدات (۳) گردشگر، دست می‌یابد (۴) گردشگری (ص ۲۰ عربی دوازدهم - ص ۶۰ عربی دهم)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) جنگ (۳) افزایش داد (۴) عرصه‌ها (ص ۲۱ عربی دوازدهم)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) بیابان‌ها (۲) بیماری (۳) که در بیابان، غریزه‌شان (ص ۴۸ عربی دهم)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) گرفتند. باکتری ها (۲) باکتری‌ها، شهر (۴) اقیانوس (ص ۴۸ عربی دهم)

۷۶. گزینه ۲ درست است.

أخطأ: اشتباهاتش (ص ۲۰ و ۲۲ عربی دوازدهم)

۷۷. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۲) الصیدلی (۳) له (۴) الصیدلی، له (ص ۶۷ و ۶۸ عربی دهم)

۷۸. گزینه ۴ درست است.

رد گزینه‌ها:

(۱) معلوم (۲) معرب (۳) فاعل (ص ۲۱ و ۲۲ عربی دوازدهم - ص ۶۳ عربی دهم)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۲) جمع سالم (۳) اسم المفعول (۴) باب افتعال (ص ۴۹ و ۶۶ عربی دهم)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

ضمیر (کم) در این گزینه مبنی و اسم است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) تمامی اسم‌ها معرب هستند. (۳) «قسم» مبنی است، اما فعل است. «ها» حرف است و مبنی.

(۴) تمامی اسم‌ها معرب هستند. (ص ۶۳ و ۵۸ عربی دهم)

۸۱. گزینه ۴ درست است.

یحزن: ناراحت می‌شود (فعل)، فرحین: خوشحال (اسم)؛ در این دو مورد تضادی وجود ندارد.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) قرب و بعد متضاد (۲) إساءه و إحسان متضاد (۳) المملوء و الفارغ متضاد (ص ۵۵ عربی دهم)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

مَنْجَم: معدن

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) شرح کلمه (نفق: تونل) است. (۲) شرح کلمه (عامل منجم: کارگر معدن) است.

(۴) شرح کلمه (مَنْجَم: ستاره‌شناس) است. (ص ۲۳ عربی دوازدهم)

۸۳. گزینه ۲ درست است.

الصحف: جمع مکسر و مضاف‌إلیه است.

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) الرجال والأفعال: جمع مکسر و مجرور بحرف جر / أسماء: جمع مکسر و مبتدا

(۳) حشرات: جمع سالم و مضاف‌إلیه (۴) مناظر: جمع مکسر و مجرور بحرف جر

(ص ۲۲ عربی دوازدهم - ص ۵۲ عربی دهم)

۸۴. گزینه ۳ درست است.

«الذین» در این گزینه به معنای (که) است. (پرستارها به مسافرانی که تصادف کرده بودند، کمک کردند).

رد سایر گزینه‌ها:

در گزینه‌های دیگر (الذین) «کسانی که» معنا می‌شود.

- (۱) آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند مساوی هستند؟
 (۲) کسانی که تجاربشان را به اشتراک می‌گذارند (اقدام به اشتراک‌گذاری تجربه‌هایشان می‌کنند)، مشتاق فناوری هستند.
 (۴) بدون شک خداوند کسانی که در راهش، پشت سر هم مبارزه می‌کنند را دوست دارد؛ گویی آن‌ها ساختمانی استوارند.
 (ص ۶۹ عربی دهم)

۸۵. گزینه ۱ درست است.

حرف مشبه «إِنَّ» بر کل جمله تأکید دارد.
 رد سایر گزینه‌ها

- (۲) «لَعَلَّ» برای امید و شک است.
 (۳) «أَنَّ» برای ارتباط بین دو جمله می‌آید.
 (۴) «لَكِنَّ» برای رفع ابهام آمده است.
 (ص ۵ و ۶ عربی دوازدهم)

تاریخ

۸۶. گزینه ۳ درست است.

در این دوره سه شیوه تولید وجود داشت. در شیوه تولید سهم‌بری دهقانی که در آن ساکنان روستاها و کشاورزان از تولید، سهم معینی را دریافت می‌کردند، روستاییان بی‌زمین اغلب روی اراضی مالکان کار می‌کردند. آنان در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، گاه تا یک سوم محصول را به‌عنوان بهره مالکانه به او تحویل می‌دادند. (تاریخ دوازدهم درس ۴ ص ۴۹)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

میرزا حسن رشدیه یکی از شخصیت‌های فرهنگی عصر قاجار بود که برای تأسیس مدرسه‌های جدید، به‌ویژه در دوره تحصیلی ابتدایی در شهرهای مختلف ایران بسیار تلاش کرد. غالب این مدارس تازه تأسیس‌شده، متناسب با فرهنگ اروپاییان ساخته شده بود و تفاوت‌های جدی با سبک و فرهنگ تعلیم و تربیت در ایران اسلامی داشت. (تاریخ دوازدهم درس ۴ ص ۵۳ و ۵۴)

۸۸. گزینه ۱ درست است.

در دوره ناصرالدین شاه، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت. سبک نوینی در نقاشی به وجود آمد و نقاشان بزرگی مانند محمد غفاری معروف به کمال‌الملک، پا به عرصه نهادند. هنر تعزیه در دوره ناصرالدین شاه گسترش پیدا کرد. (تاریخ دوازدهم درس ۴ ص ۵۶ و ۵۷)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

همزمان با روی کار آمدن قاجارها در ایران، ناپلئون بناپارت در فرانسه به قدرت رسید و تصمیم گرفت رقیب خود را با هجوم به مستعمراتش از پای درآورد. از این رو، نخست مصر را تصرف کرد و سپس درصدد حمله به هندوستان برآمد و از آنجایی که ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند. فتحعلی‌شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متحد قدرتمندی نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد. درنهایت، عهدنامه فین‌کنشتاین (۱۲۲۲ق/۱۸۰۷م) بین دو کشور بسته شد. (تاریخ دوازدهم درس ۳ ص ۴۵ و ۴۶)

۹۰. گزینه ۲ درست است.

به‌دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آن‌ها به‌صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید. (تاریخ دوازدهم درس ۱ ص ۱۲)

۹۱. گزینه ۳ درست است.

برای اولین بار در قرن ۹ ق.م. در سالنامه‌های شاهان آشوری، به مادها اشاره شده است و حکومت ماد در زمان فرمانروایی هوخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید. (تاریخ دهم درس ۹ ص ۸۱ و ۸۲)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند. (تاریخ دهم درس ۱۰ ص ۹۰)

۹۳. گزینه ۲ درست است.

یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و روم در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد. کراسوس، سردار مشهور روم با سپاهی بزرگ و مجهز به

منطقه بین‌النهرین هجوم آورد، اما در جایی به نام حران، از سپاه ایران به‌سختی شکست خورد و سردار مغرور روم کشته شد و اسکندر مقدونی در سه نبرد (گرانیکوس، ایسوس و گوگمل) سپاه هخامنشی را شکست داد. (تاریخ دهم درس ۹ و ۱۰ ص ۸۸ و ۹۳)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

رقابت، اختلاف و دشمنی میان دو قدرت بزرگ جهان آن روزگار، یعنی روم و ایران در دوران ساسانیان همچنان ادامه داشت. دو کشور بر سر تسلط بر برخی سرزمین‌های مرزی، به‌ویژه منطقه ارمنستان، با یکدیگر اختلاف و درگیری داشتند. (تاریخ دهم درس ۱۰ ص ۹۶)

۹۵. گزینه ۱ درست است.

در زمان هخامنشیان مسئولیت بازرسی و نظارت دقیق و کامل بر عملکرد مقام‌ها و مأموران دولتی در پایتخت و شهرهای (ساتراپی‌ها) بر عهده یکی از خویشانان نزدیک شاه یا یکی از درباریان مورد اعتماد و وفادار به او قرار می‌گرفت. مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش، به‌عنوان «چشم و گوش شاه» معروف بودند. (تاریخ دهم درس ۱۱ ص ۱۰۰ و ۱۰۱)

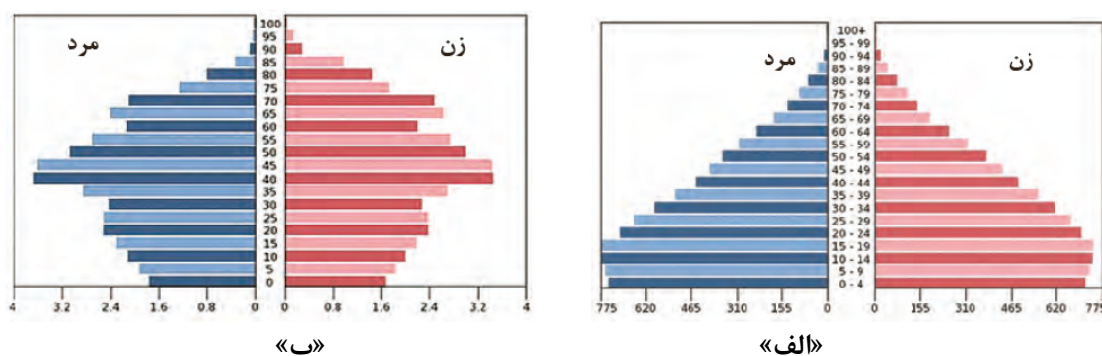
جغرافیا

۹۶. گزینه ۳ درست است.

افزایش جمعیت کشورمان عمدتاً حاصل افزایش مثبت میزان مولید نسبت به مرگ و میر است و موجب شده است جمعیت کشور روند صعودی را طی کند. اما بحث مهاجرت‌های شهری و روستایی داخلی لزوماً به افزایش جمعیت منجر نشده است و بنابراین تغییراتی در جمعیت کشورمان به‌همراه نخواهد داشت، مگر اینکه مهاجرت‌های خارجی از خارج کشور به داخل کشور صورت گیرد. بنابراین اگر این نمودار افزایش جمعیت شهرنشین نسبت به روستائیان باشد، سایر گزینه‌ها درست خواهند بود.

۹۷. گزینه ۳ درست است.

در هرم سنی «الف» در حال حاضر الویت با گروه‌های سنی کودکان و جوانان و مسائل آن‌ها که در دهه آینده به بخش بزرگسال منتقل می‌شوند و دغدغه شغلی و رفاهی جوانان را افزایش خواهند داد، اما در هرم سنی «ب» دغدغه شغلی و رفاهی جوانان در زمان حاضر مطرح شده است و توجه به سالمندان به دغدغه آینده تبدیل خواهد شد. بنابراین برای کشور دارای هرم سنی «الف» در ۱۰ سال آینده، ایجاد فرصت‌های شغلی و رفاهی برای جوانان، الویت بیشتری در مقایسه با بهبود وضعیت سلامت سالمندان دارد.

۹۸. گزینه ۲ درست است.

در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شهرابی که همان شهر است، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آن‌ها را شهریان و به یونانی ساتراپ می‌گفتند. این تقسیم‌بندی در حکومت اشکانیان یا پارت‌ها ادامه داشت، اما در دوره ساسانیان شیوه کشورداری تغییر کرد و کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شد. توجه داشته باشید که دوره اشکانیان بعد از هخامنشیان است و همان آن‌ها تقسیمات هخامنشیان را تکرار کرده‌اند. بنابراین در دوره اشکانیان همانند هخامنشیان کشور به ۳۰ شهرابی تقسیم شد و این تقسیم‌بندی در دوره ساسانیان برخلاف دوره اشکانیان، تغییر پیدا کرد.

۹۹. گزینه ۲ درست است.

اگر در واحدهای تقسیمات کشوری کلمه «شامل» استفاده شود، یعنی این واحد قرار است به بخش‌های کوچک‌تر خود تقسیم شود و اگر کلمه «تابع» استفاده شود، یعنی این واحد در کنار واحدهای مشابه و همگن خود، متعلق به بخش بزرگ‌تر از خود است. در این سؤال، «بخش» شامل بیش از یک دهستان می‌شود و خود در کنار بخش‌های دیگر، در یک شهرستان قرار می‌گیرد. به‌طور کلی شهرستان توسط فرماندار و بخش توسط بخشدار اداره می‌شود.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

به‌طور کلی شهرها فضای طبیعی محدودی دارند و فضای اشغال‌شده آن توسط بخش خدمات و صنعت (فعالیت نوع دوم و سوم) متراکم است. در مقابل، روستاها فضای طبیعی گسترده‌ای دارند و فضای اشغال‌شده آن‌ها توسط بخش کشاورزی (فعالیت نوع اول) اشغال شده است. یکی از عوامل مؤثر در این تفاوت، فعالیت اقتصادی متفاوت این دو سکونتگاه است که با این چشم‌انداز همراه شده است.

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

رأس هرم و قاعده هرم از نظر وضعیت جمعیت و تنوع خدمات، در نقطه مقابل یکدیگر قرار گرفته‌اند. بنابراین، رأس هرم نه تنها جمعیت بیشتر و متنوع‌تری دارد، بلکه تغییرات اجتماعی در این سکونتگاه سریع‌تر است و آستانه جمعیتی نفوذ گسترده‌ای نسبتاً به بخش‌های دیگر سلسله مراتب سکونتگاه‌ها دارد.

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

به تصاویر مقابل توجه بفرمایید. همان‌طور که مشخص شده است، این تصاویر نمایانگر منطقه ابرشهری یا مگالاپلیس است که در آن بیشتر از دو کلان‌شهر (و شاید جهان شهر) و بیشتر از ۱۰ میلیون نفر جمعیت، مانند نیویورک، فیلادلفیا و ... مشاهده می‌شود. بر این اساس در منطقه ابرشهری یا مگالاپلیس بیشتر از یک کلان‌شهر و در جهان‌شهرها، یک کلان‌شهر را خواهیم دید.

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

مطابق با تصویر زیر، در روابط متقابل شهرها و روستاها مواد اولیه استخراج‌شده حاصل از فعالیت‌های نوع اول از روستاها خارج شده و کالاهای کارخانه‌ای حاصل از فعالیت‌های نوع دوم به آن وارد می‌شود. در این سؤال به جزئیات فعالیت‌های نوع اول، دوم، سوم و چهارم توجه کافی داشته باشید.

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

در اقتصاد یک مادرشهر، دو بخش رسمی و غیررسمی فعالیت دارند؛ بخش غیررسمی به‌طور کلی ناشی از افزایش جمعیت شهرنشین و عدم توانایی اقتصاد شهر برای رفع نیازهای شغلی (و همچنین ارائه خدمات) است. بنابراین آسیب‌هایی موجود در رشد بخش غیررسمی از یک سو به‌دلیل افزایش جمعیت ناگهانی شهرها ناشی از مهاجرت است که عموماً دسته جمعی صورت می‌گیرد و از سوی دیگر به‌دلیل عدم مهارت‌های لازم مهاجران در فعالیت‌های مختلف شهری است. و این افراد ناچارند به فعالیت‌های غیررسمی (مانند جمع‌آوری زباله، دست‌فروشی و ...، که نیاز چندانی به مهارت ندارد) بپردازند.

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

جزئیات نهادهای اداره‌کننده مسائل شهری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در این بین، دو وزارت کشور (تأسیس‌کننده شهرداری در یک سکونتگاه و همچنین هماهنگی و پشتیبانی از شهرداری‌ها) و وزارت راه و شهرسازی (برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها) از مهم‌ترین نهادهای دولتی در مسائل شهرها به‌شمار می‌روند.

فلسفه و منطق

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

«شهادی کربلا» مجموعه‌ای معین است و جزئی محسوب می‌شود؛ زیرا محمول هفتادودو تن بودن به کل افراد موضوع، نسبت داده شده، نه به تک‌تک مصادیق آن؛ پس این قضیه، شخصی است.

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

در این بیت قضیه‌ای وجود ندارد و جمله‌ای پرسشی مطرح شده است، ولی در سه بیت دیگر حکم به اتصال دو نسبت شده است.

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

چهار قضیه محصوره از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت، دارای روابطی با یکدیگر هستند. رابطه دوه‌دوی میان این قضایا، در مربعی به نام مربع تقابل نشان داده می‌شود. مربع تقابل نشان می‌دهد که میان قضایای محصوره (با موضوع و محمول یکسان)، حداقل چهار رابطه وجود دارد.

در این روابط، با دانستن صدق یا کذب یک قضیه و بدون مراجعه به منبع دیگر می‌توان صدق یا کذب قضیه دیگر را تعیین کرد.

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

اگر قضیه‌ای کاذب باشد، متضاد آن نامعلوم است؛ چون صدق دو قضیه متضاد محال است، ولی کذب آن‌ها جایز است. اگر قضیه‌ای صادق باشد، نقیض آن حتماً کاذب خواهد بود؛ چون اجتماع دو قضیه متناقض در صدق و کذب جایز نیست.

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

قضایای جزئی تضاد ندارند، یعنی رابطه تضاد میان دو قضیه کلی برقرار می‌شود. عکس مستوی موجب جزئی، همان موجب جزئی است و فقط جای موضوع و محمول عوض می‌شود. قضیه متداخل موجب جزئی، موجب کلی است.

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

برای آنکه رابطه‌ای میان دو قضیه برقرار باشد، باید جزء مشترکی میان آن‌ها وجود داشته باشد. یعنی لازم است موضوع یا محمول یکی، قرین موضوع یا محمول دیگری باشد. به همین دلیل، به این نوع از قیاس، قیاس اقترانی می‌گویند.

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

«دوستان من» مجموعه‌ای معین است که محمول به کل آن، در حالی که جمع است نسبت داده شده؛ پس قضیه شخصی محسوب می‌شود و در قضایای شخصی همه مصادیق موضوع (همان یک فرد) موردنظر است؛ پس دارای علامت مثبت است و همه مصادیق محمول موردنظر است، زیرا نسبت آن سالبه است.

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

اینکه می‌گوییم هستی و چیستی دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند.

«آب» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود هستند.

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، هر مفهومی را که از ماهیت‌شان آگاه بودیم و تصور می‌کردیم، می‌بایست وجود هم می‌داشت و میان وجود و ماهیت رابطه ضروری و ذاتی برقرار بود و همچنین حمل وجود بر ماهیت، عین حمل ماهیت بر ماهیت بود و به دلیل نیاز نداشت.

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

در حمل مستطیل بر شکل یعنی «شکل مستطیل است»، رابطه موضوع و محمول، امکانی است؛ زیرا شکل، ممکن است مستطیل باشد و ممکن است مستطیل نباشد (مثلاً دایره یا مثلث باشد). بالعکس آن، یعنی در حمل شکل بر مستطیل به این معنا که «مستطیل شکل است»، رابطه موضوع و محمول وجوبی است؛ زیرا مستطیل حتماً و ضرورتاً شکل است و اگر شکل نباشد، مستطیل نخواهد بود.

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

فیل پرند ممکن‌الوجود است و می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد. یعنی اگر علت تامه آن باشد، می‌تواند به وجود آید و فلز مایع نیز ممکن‌الوجود است. زوج فرد، ممتنع‌الوجود بالذات است. یعنی محمول وجود را نمی‌توان بر آن حمل کرد؛ چون مصداق اجتماع نقیضین است.

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

رابطه علت، رابطه وجودی میان اشیاء است؛ یعنی وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است و بنابراین، اگر علت باشد، حتماً معلول آن هم خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود. منشأ درک علت، عقلی است، یعنی اصل علت اصلی عقلی و ماقبل تجربی است، ولی درک مصداق‌های علت و کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد.

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

اصل وجوب بخشی علت به معلول، جهان را تابع رابطه‌ای ضروری و حتمی نشان می‌دهد؛ به گونه‌ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می‌کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می‌شود و وجود آن وجوب پیدا می‌کند.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

اصل سنخیت یعنی اینکه هر علتی معلول خاص خود را دارد و هر معلولی از علت خاص خود صادر می‌شود. برای اینکه یک معلولی تحقق یابد، باید به علت خاص خودش متوسل شد و کسی که با پرخوری و کم‌تحریکی، انتظار لاغری دارد، اتفاق به معنای نفی سنخیت را پذیرفته است.

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

فیلسوفی که معتقد است جهان دارای حرکت تکاملی است و به سوی کمال خود در حرکت است، یعنی جهان را غایتمند می‌داند و معتقد است که همه حوادث جهان در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند؛ پس اتفاق به معنای نفی غایت‌مندی را نمی‌پذیرد.

روان‌شناسی

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، «رفتار» می‌گویند. گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ یعنی غم، نگرانی و شادی همگی هیجان هستند و تا وقتی قابل مشاهده نشوند، رفتار محسوب نمی‌شوند، اما خنده قابل مشاهده است و رفتاری است که در اثر هیجان شادی به وجود می‌آید. (درس ۱)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

در روش علمی از روش‌های تجربی استفاده می‌شود. روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار هستند. همچنین مهم‌ترین ویژگی شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک، شخصی و غیر قابل تعمیم بودن آن‌هاست. (درس ۱)

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

منظور از «تعریف عملیاتی» این است که در روش علمی، متغیر موردنظر باید به صورت عینی و دقیق تعریف شود. تعریف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود. اندازه‌گیری یعنی نسبت دادن عدد به ویژگی‌های اشیاء و افراد. هرچه متغیر دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ مقدار کلاسترول، فشارخون و اضافه وزن را می‌توان دقیق‌تر و عینی‌تر اندازه‌گیری کرد، اما گزینه ۴ به‌دشواری قابل اندازه‌گیری است و در نتیجه تعریف عملیاتی آن دشوارتر است. (درس ۱)

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

«رشد هیجانی» در کودکی، فرآیندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست. (درس ۲)

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

همه گزینه‌ها درست است؛ به جز گزینه ۲؛ زیرا توجه نوجوانان در مقایسه با کودکان گزینشی‌تر است. به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف موردنظر، بهتر سازگار می‌شوند. (درس ۲)

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است. برخی از این صفات از بدو تولد در رفتار نوزاد ظاهر می‌شود.

براساس رشدی که دارای برنامه رشد طبیعی و منظمی است، آدمی از دوره جنینی تا مرگ، برخی خصوصیات رشد را به‌طور میانگین در سنین مشخصی نشان می‌دهد، اما چون رشد تحت تأثیر عوامل محیطی قرار می‌گیرد، نمی‌توان از ابتدای تولد مشخص کرد که این نوزاد خاص در چه سنی راه می‌رود یا حرف می‌زند یا ...

از آنجایی که وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد دارد، در بسیاری از موارد با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور، می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاص پیش‌بینی کرد. (درس ۲)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

در نوجوانی ابتدا وزن و قد نوجوان افزایش می‌یابد و در حدود یک سال بعد از افزایش قد و وزن، ماهیچه‌ها رشد بیشتری می‌کنند. گزینه ۱: اندازه بدن به سرعت افزایش می‌یابد و تناسب بدن به سرعت تغییر می‌یابد، اما شبیه بزرگسال نمی‌شود. گزینه ۳: اندازه و ظرفیت شش، سه برابر و اندازه قلب دو برابر قبل می‌شود. گزینه ۴: حجم کلی خون افزایش می‌یابد. (درس ۲)

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۲ از عوامل ایجاد تمرکز است.

کارکردهای توجه:

۱- ردیابی درست علامت ۲- گوش‌به‌زنگی ۳- جست‌وجو (درس ۳)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴ تعریف «خوگیری» است و ارتباطی با منابع توجه ندارد. (درس ۳)

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

براساس اصل «استمرار» گشتالتهای ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم، نه منقطع و غیرپیوسته. (درس ۳)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

انتخاب محرک خاص از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما «توجه» نام دارد. بنابراین، گوش کردن به مکالمه دو نفر از میان صحبت‌های موجود در تاکسی، «توجه» است.

تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه‌شده، «ادراک» نام دارد. بنابراین وقتی متوجه محتوای مکالمه می‌شوید و مفهوم آن را درمی‌یابید، «ادراک» صورت گرفته است. (درس ۳)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

هم‌اندازه ندیدن خطوط را خطای مولر لایر می‌نامند. از مطالب مربوط به خطای ادراکی دو نتیجه به‌دست می‌آید: نتیجه اول اینکه ادراک با احساس متفاوت است. و نتیجه دوم اینکه اگر تعداد این خطاها زیاد باشد، به‌عنوان یک خطای «شناختی» وارد نظام شناختی فرد می‌شود. (درس ۳)

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

ما به همه چیزهایی که در دامنه توجه‌مان قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم. گاهی دوست شما می‌خواهد یک بیت شعر را به یاد آورد، ولی قادر به بیان آن نیست. در همان زمان به شما می‌گوید «آن بیت، نوک زبان من است؛ امکان دارد کلمه اول آن را بگویی؟!» در این مثال، آن موضوع در توجه وی بوده است، ولی در حال حاضر به آن آگاهی ندارد. (درس ۳)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

موضوع مورد توجه، اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و جذابی داشته باشد، عادت را از بین می‌برد. برخی از محرک‌ها دارای تغییرات درونی بیشتری نسبت به بقیه هستند. یک رومیزی گلدوزی‌شده زیبا به‌دلیل نقش‌ها و رنگ‌های مختلفی که در آن به‌کار رفته است، از یک رومیزی ساده، دارای تغییرات درونی بیشتری است. (درس ۳)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

در هر موقعیت ردیابی، دو خطا ممکن است رخ بدهد (از دست دادن محرک هدف و هشدار کاذب). اینکه از دست دادن را فدای هشدار کاذب بکنیم یا برعکس، بستگی به اهمیت تکلیف دارد. تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب همراه است. (درس ۳)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آمادگی بهتر تا کنکور

برگزاری آزمون جامع «هدف»، ویژه کنکور سراسری دی ماه ۱۴۰۱

کنکوری‌ها

- ✓ آشنایی داوطلبان با شیوه برگزاری کنکور سراسری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
- ✓ ارزیابی معلومات مکتسبه داوطلبان در زمینه دروس اختصاصی
- ✓ آشنایی و آماده سازی داوطلب برای حضور و کاهش اضطراب حضور در جلسه برگزاری آزمون
- ✓ آشنایی با پرسش‌های چهار گزینه‌ای استاندارد و مفهومی در هر درس

صدای داوطلب ۴۲۹۶۶-۰۲۱ | ثبت نام گروهی دبیرستان ها ۳- ۴۴۷۹۱-۸۸۸-۰۲۱

sanjeshserv.ir | sanjesheducationgroup | @sanjeshserv